

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Égész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

DR. TÜRRE ALADÁR
ügyvéd.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Mult és jövő.

A kormány lemondását Lukács László miniszterelnök a munkapártnak kedden megtartott értekezletén jelentette be. Az okok, melyek a kormányt ezen elhatározására bírják, általánosan tudottak s így most azokat ismételnünk felesleges. Minden szem most már a jövőbe tekint s keresi a megoldás kulcsát. Héderváry Károly gróf, az országos munkapárt elnöke, a munkapárt értekezletén tartott bucsubeszédében kijelölte ennek utját s ezért feltétlenül szükségesnek tartjuk, hogy ezt tájékoztatás végett közöljük.

Az egész párt érzelmeit a következőkben foglalta össze:

Azt hiszem, hogy kötelességem e pillanatban azoknak az érzelmeknek kifejezést adni, melyek mindnyájunkat áthatnak. Nem lehet hivatásunk és feladatunk, hogy egy bírói ítéletet a legkisebb tekintetben szóvá tegyünk. Nekünk ez

előtt meg kell hajolnunk s úgy látom, épen az a bejelentés, melyet a miniszterelnök a pártban tett, semmi más, mint következménye annak az elvnek, melyet kifejezésre juttattak s ő is meghajol az ítélet előtt. De midőn e bejelentést tudomásul vesszük, egyuttal őt biztosítjuk arról, hogy azok az érzelmek, melyek őt hozzánk csatolták amaz idő óta, amidőn ő a pártnak, mint vezére élére állott, nem rendültek meg, nem inogtak meg, mert igen élénk tudatában vagyunk annak, hogy az ő és társainak működése igen üdvöshatással volt sok tekintetben az ország ügyeinek előbbrevitelében sok minden téren, de különösen egyet nem fogunk elfelejteni és ez az, midőn most egy éve igen határozott lépésre szánta magát a Ház elnökével együtt.

Eme tettevel nemesak, hogy a magyar parlamentnek a működését biztosította újra, hanem lehetővé tette azt, hogy a nemsokára

bekövetkezett igen komoly időkben az ország biztosságának előfeltételei meg voltak teremthetők s a rendszer munkálkodásává fejlesztett parlament az e téren ráháruló kötelességeknek megtudott felelni. Azért elsősorban igenis ennek a kormánynak az érdeme és sikere az, hogy ennek a monarhiának s abban különösen Magyarországnak igen veszedelmezett érdekei igen komoly európai komplikáció alatt is megóvathattak, mert abban a helyzetben voltunk, hogy sulyt adhattunk azok szavainak, akik érdekeinket voltak hivatva képviselni. Ez el nem muló érdeme lesz ennek a kormánynak és elsősorban vezetőjének. Az ország nevében mondhatjuk: ez az országának sikere, nemesak a párté. Meggyőződés, hogy nem sok idő múltán azok, akik velünk szemben állnak és a miniszterelnököt ezért épen megtámadták, maguk is eme tényeknek hatása alatt kényszerülve lesznek elismerni, hogy ez a tett

RÁCZITS és CZVRKUSITS

fűszer- és csemegeüzlete ZOMBOR, Szt. György-tér 6. szám.

==== Egy próbarendelés elég és meggyőződhetik arról, hogy kizárólag cégünk által

TELEFON: **„C O L U M B I A”** TELEFON:

29. szám. név alatt forgalomba hozott pörkölt kávéink mégis a legjobbak. 29. szám.

Legnagyobb szakértelemmel válogatott elsőrendű fajok biztosítják cégünknek e cikkben a legjobb sikert.

==== Saját pörköldel! Naponta friss pörkölés! =====

ÁR J E G Y Z É K:

100-43

„COLUMBIA” igen finom háztartási keverék 1 kiló	4 korona 40 fillér.
„COLUMBIA” legfinomabb karlsbadi keverék 1 kiló	5 korona — fillér.
„COLUMBIA” nemes Maragugype, a kávék királya 1 kiló	6 korona — fillér.
„COLUMBIA” legnemesebb gyöngyfajok keveréke 1 kiló	5 korona 20 fillér.

A Zombori Iparosok Bútorárúcsarnoka
Rákóczi- (bajai-) ut. saját ház.

az országra nézve üdvös és sok időre szóló el nem muló érdeme.

Mivel a miniszterelnök ur épen e tette következtében a politikai életnek, igen keserű pillanatait volt kénytelen átélni, hozzátehetjük, hogy azért az ő különben is nyugodt lelkiismeretének a jövőre is biztosítva lehet a nyugalma, hogy tehetsége ezentul is az országnak kamatozhassék. A magunk részéről biztosíthatjuk őt, hogy az a ragaszkodás, tisztelet, szeretet, melyet miniszterelnökségének egész ideje alatt tanusítottunk iránta, támogatva őt meggyőződésünk egész erejével, továbbra is szívéünkben fog élni.

Azt hiszem, hogy mivel mi tőle elválaszthatatlanok maradunk a jövőben is, nem fogja tőlem rossz néven venni, ha e pillanatban nemcsak ő róla emlékezem meg, hanem megemlékezem arról is, hogy mi a mi feladatunk és hogyan kell e nehéz szituációban viselkednünk, mi a tenni valónk. Én azt hiszem, hogy úgy, amint annak a politikai iránynak a helyessége és igazsága, amely három éven keresztül minket nemcsak lelkesített, hanem összeforrasztott, kell hogy irányadó maradjon, úgy mi a magunk részéről is épen nyugodt és önérzetes magunktartásának ténye által, összetartásunk által, kell hogy irányt adjunk ama fejleményeknek, amelyek ezután fognak bekövetkezni. Nem kételkedem, hogy csakis a pártnak a javára fog szolgálni ez az összetartásunk.

Pályaválasztás.

Ilyentájt egy csomó diák kiveszi részét az isteni szabadságból, mert a tizhónapi iskolaesztendőt felváltja a nagy vakáció, amikor megszűnik minden izgalom, tanulás, fegyelem, félelem és sok egyéb, ami a fiatalságot zabolázatlanságában korlátozza. Igen, a nagy szünidő a legboldogabb időszak az ifjúságnak, legkivált azoknak, kik lelkiismeretesen fogták fel hivatásukat, kötelességtudóan megféleltek az iskolakivánta követelményeknek, tanultak, pontosan végezték el a rájuk rótt feladatot és nem tunyáskodtak. Megérdemli a szorgalmas és hivatását szemelőtt tartó diák a vakációt, amikor a kellemes hasznossal egybekapcsolhatja. Pihen, üdül, a test fejlesztése mellett azonban a szellem megfelelő fejlesztéséről sem feledkezik meg. Játzás, tornázás, uszás egy-

részt — jó tudást, értelmet növelő könyvek olvasása másrészt kell, hogy alkossák a diák napi programját. A rest, lomha tanulónak viszont vagy pótolnia kell az elmulasztottakat, mert egyik vagy másik tárgyból ismétlő vizsgálatot kell tennie és így a szép vakáció helyett a kínos tanulással kell idejének legnagyobb részét eltöltenie.

Nálunk régi betegség az urtatnáság, amikor mindenki (még a kevésbé tehetősek is) urat, diplomás embert akar a fiából nevelni még akkor is, ha a gyerekek erre a legcsekélyebb hajlandósága sincs. Aki az iskolai éveket nem fordítja a komoly tanulásra, aki a későbbi években is, midőn már döntenie kell a pályát illetőleg, nem tanul, immel-ámmal forgatja a könyveket és csak nógatásra, unszolásra tesz eleget feladatának és aki végül meg bukik, — az ilyen fiut kár továbbra is kényszeríteni a tanulásra, mikor már elérte azt a kort, hogy vagy a középiskolák felsőbb osztályaiba kerül, vagy ipari pályára lép. Ha nincs kedve, tehetsége és hajlama a továbbtanuláshoz, kár az olyan szülőnek áldozatokat hozni érte, sőt még annak a szülőnek sem kell a továbbtanulás mellett kardoskodnia, kinek módjában van a tanítás. Hisz amugy is még mindig elég nagy számmal vannak a diploma után törtézők; még mindig tultengés van a lateiner pályákra vágyók terén. Pedig elég szomorú statisztikák regélnek arról, hogy hány ügyvéd, orvos, tanár stb. nyomorog, nem jut kenyérhez, állás-hoz és kénytelen végül a rengeteg tanulásra szánt idejét más foglalkozással felcserélni, ha nem akarja szaporítani a koldusok vagy kegyelemkenyeren élők számát.

Hiszen már oly korban élünk, mikor tul kellene tennünk magunkat az előítéleteken, mikor a munka, a tisztességes, becsületes munka nem szégyen, mikor már nem lenézett az iparos, a kereskedő, sőt ebben a korban nagy szükség van kiváló iparosokra és ügyes kereskedőkre. A kereskedői és ipari pálya igen nagy tekintélynek örvend a külföldön és elsőrendű emberek állanak nagy kereskedelmi és ipari vállalatok élén. Van tekintélyük, befolyásuk és vagyonuk, amit a lateiner pályán talán soha se értek volna el. Végre is meg kell tanulnunk azt, hogy az egész ország nem állhat csupa diplomás emberből és míg nem lesznek nagy számmal kiváló iparosaink, addig hasztalan várunk arra, hogy olcsóbban jussunk az iparcikkekhez, melyeket a külföldiek tartanak kezükben. És nagy és rendes kereskedelem nélkül is hiába várjuk terményeink és termékeink elhelyezését.

Ne csak azon szülők adják az ipari pályára gyermekeiket, kik rosszul vagy egyáltalán nem tanultak, vagy ne ijesztgessék azzal fiaikat, ha nem tanulnak iparosnak adják. Kár az ipari pályát mumusnak beállítani s ezáltal már a serdülő gyerekekbe beoltani a kereskedő vagy iparos pálya iránt az iszonyt. És ha véletlenül mégis csak iparos vagy kereskedő lesz belőle, saját foglalkozásától fog undorodni. Elképzelhető ezek után, hogy az ilyen módon lett iparosok

menyire ártanak, semmint használnának e két fontos közgazdasági ágazatnak. Az ilyenekből lesznek a kontárok és zugkereskedők. Csak rontanak a kereskedelmen és iparon, de nem járulnak hozzá felvirágoztatásukhoz.

Ezért helyesen teszi ama szülő — akár módos, akár nem — ha kötelességtudó és tanuló fiát nem épen a diplomás pályára adja, mely téren szerencse dolga jórészt a magasba jutás, viszont ügyes, kötelességtudó, tanulni szerető ifjúból elsőrendű kereskedő és iparos könnyen válhatik, mert e pályákon a tudás, az ügyesség, a szakértelem lényegesen elősegíti a gyors és eredményes előmenetelt. Ügyességével, tudásával is boldogul és nem lesz kénytelen várni, míg kenyérhez jut. Tekintélyt, pénzt szerez és nem cserél nem egy diplomás emberrel. Mert az intelligencia nem a diplománál kezdődik, hanem a tisztességnél, becsületességnél, tudásnál, műveltségél, mely kellekkel rendelkezik sok kereskedő és iparos, viszont van számos diplomás ember, akire nem igen lehetne az intelligens jelzőt alkalmazni.

Félre tehát minden balítélettel és iszonyattal, mely a kereskedői és ipari pálya iránt még mindig oly nagymértékben él bennünk, neveljük igenis fiainkat a kereskedői és ipari pályákra és az igazi kereskedőnek és iparosnak nevelt fiaink soha sem fognak ezért nekünk szemrehányásokat tenni, sőt hálával lesznek eltelve irántunk, mert megvetettük boldogságunknak alapját. Viszont hány diplomás ember kárhóztatja azt az órát, mikor a továbbtanulásra unszolták és mindenképen lateinert faragtak belőle.

Lássuk be, hogy kitűnő kereskedőkre és iparosokra ép oly nagy szükségünk van, mint kiváló orvosokra, mérnökökre, ügyvédekre, tanárookra és hogy amazok is csak akkor lehetnek első, kiválóak, ha tanulnak, tudnak és dolgoznak. Amazoknak még az a nagy előnyük is meg van, hogyha szaktudásuk a komolysággal és józansággal párosul, úgy feltétlenül boldogulnak, míg emezek sokszor tisztességes munkájuk, szaktudásuk és iparkodásuk dacára se tudnak boldogulni.

Gimnáziumi rajzkiállítás.

Főgimnáziumunk ifjúsága minden évben a szorgalmi idő befejeztével a rajz és festészet terén elért eredményt kiállítás alakjában mutatja be a nagyközönségnek. Állandóan figyelemmel kísérjük ezt a kis művészeti beszámolót, mert szemtelket gyönyörködtető látványban van részünk s emellett még alkalmunk van látni azt az ugyszólván rohamos fejlődést, melyet ifjúságunk e téren produkál. Ha csak egy évtizeddel nyulunk vissza a multba, emlékezetünkbe idézzük az akkori rajzkiállításon látottakat s összehasonlítást teszünk a mostaniakkal s különösen az ideivel, úgy bátran mondhatjuk, hogy míg akkor primitív rajzokkal állottunk szemben, addig most már valóságos művészeti tárlatban van részünk.

A kiállítás sikere s az ifjúságnak évről-évre fokozódó haladása és előmenetele az

intézet rajztanárának, Király Lajosnak érdeme. Nemcsak kellő szakavatottsággal, készséggel és képességgel van Király Lajos ezen felruházva, hanem emellett még bámulatos türelemmel s utólráhatatlan szeretettel is bír szakmáján és tanítványain, kik vezetőjének nemes ambícióját felismerve, azt ipartudásukkal és előmenetelükkel viszonyozzák.

Ugy a kiállítás, mint az ifjúság megismerési a közönségnek legszélesebbkörű támogatását, mely azonban ne csak a kiállítás megtekintésében merüljön ki, hanem a képek vásárlásával anyagi támogatásban is nyilvánuljon. Mert csak a kétféle karöltve működés arra, hogy az ifjúságnak törekvését ezen terén fokozza, mit a közönség annál inkább megtehet, mert amíg a kiállítás egy részről díjtalanul tekinthető meg, addig az egyes képek valóban alacsony ára nagyon kis anyagi áldozatot kíván.

A kiállításba belépőt maguk a főgimnázium növendékei kalauzolják lekötelező nyílvariasággal és örömmel. A kiállított képek közül különösen említésreméltó Erdélyi Árpád VII. o. tanulóknak, az intézet legjobb arcképfestőjének 6 képe: Cipész, Órás, Mózes a sinai hegyen, Idyll, Rózsák közt és Csendélet. Tápay Alajos VIII. o. t. 4 tájképpel vesz részt, míg Konyovits Emil a legtermékenyebb tájképfestő 37 képet állított ki, melyek közül kiemeljük: Alkonyat, Hóvivatar, Vadkanok az erdőben, Téli pásztorélet és Halászbárkák címűeket. Egyes szén-, kréta-, ceruza- és tollrajzokkal, pastelekkel, olaj- és aquarellfestményekkel tűnnek ki Zarubszky VI., Stvertczky VII., Ihrig V., Mészáros V., Fehér VI., Faragó VI., Pareselits VI., Keszler és Huber VII. o. tanulók.

A rajzkiállítás, mely folyó hó 1-én nyílt meg s 8-ig lesz nyitva, naponta 3—6 óráig tekinthető meg, a bezárás napján pedig délelőtt 9—12-ig és délután 3—6 óráig. Felhívjuk az érdeklődőket, hogy azt minél nagyobb számban látogassák.

H I R E K .

Helyettesítés és megbízás.

Faragó János kir. tanfelügyelő 6 heti szabadsági ideje alatt a hivatal vezetésével és a közigazgatási bizottságban való előadói tisztséggel Pethő János kir. s. tanfelügyelő bízott meg.

Halálozás. Sulyos csapás érte dr. Molnár Károly udvari tanácsost, a megyei munkapárt elnökét, volt orsz. képviselőt, a zombori agrártakarékpenztár vezérigazgatóját. Édesnyja Molnár Miklósné szül. Poór Mária urasszony Zomborban, hol fia látogatásán volt, szélhűtés következtében életének 76-ik évében folyó évi május hó 30-án a halálra szenderült. Holttestét Újvidékre szállították s folyó évi június hó 1-én ott a családi sírboltba helyezték el örök nyugalomra, a rokonsága, valamint az impozáns nagy számban megjelent közönség mély részvétele mellett.

Középiskolai országos uszóverseny. A bajai cisztercita kath. főgimnázium „Testedző Köre” folyó évi június hó 2-én vasárnap délelőtt Baján rendezte országos uszóversenyét.

Magyar leány szépségdíja Abbáziában. Abbáziában az ideai megrendezett szépségversenyen az első díjat Csanády Irénke nyerte el.

A nők választójogi világszövetségének kongresszusa. Folyó évi június hó 15—20-ig tartatik meg Budapesten a fővárosi Vigadóban igen terjedelmes programmal. Bővebb értesítést megkeresésre a kongresszusi iroda (Budapest VII. István-ut 67. szám) szívesen nyújt az érdeklődőknek.

Tyuktenyésztés a szt. Rókus-temetőben.

Már több ízben kényszerültünk szót tenni azokat a kegyeletsértő körülményeket, amelyek a szt. Rókus-temetőben észlelhetők. Felszólalásunk részben eredménnyel is járt. Városunk agilis polgármestere, aki a temető rendezése körül elévülhetlen érdemeket szerzett, nemkülönben Listyevity Titusz rendőrfőkapitány minden tőlük telhetőt elkövettek, hogy a nap nap után panasz tárgyát képező kegyeletsértő kapkodásoknak vége szakadjon. Fáradozásukat részben siker koronázta, mert egy idő óta legalább nagyobb lopások a sírokról megszűntek. Az időnként temetőben cirkáló rendőr elvette a kedvét a kegyeletsértő tolvajoknak. Ujabbban a kegyeletsértést a „groblyár ur” tyukjai gyakorolják. Egész tyuktenyésztést létesített az élelmes temetőőr a temetőben, ami ellen senkinek se lehetne kifogása, ha a tyukmama kiesinyeit nem a leggondozottabb sírokon tanítaná a kaporaszásra, arról a piszkításról nem is szólva, amelyet a csibék a sírok peremén végeznek. Azt hisszük, hogy az ápolt sírok, amelyek a temető díszére válnak, talán még sem arra valók, hogy a „groblyár ur” csibéinek állandó tartózkodási helyül szolgáljanak, eltekintve egészen attól, hogy egy szépen rendezett temetőben tyukoknak és csibéknek semmi helyük. Hiszünk és elvárjuk az intéző köröktől, hogy ha még a temető bejáratánál álldogáló koldusokat is eltávolítsa a kéregetéstől, utasítani fogja a „groblyár urat” is, hogy tyukjait vagy elkerített helyen tartsa ezentúl, vagy pedig adjon tul rajtuk, hisz a csibének ma oly szép ára van. Aztán meg nem muszáj a „groblyár urnak” folyton csibehussal élnie, ha tyuktenyésztésre alkalmas helye nincs.

Muzeumnyitás. A Bács-Bodrog vármegyei történelmi társulat muzeumának néprajzjátára június hó 8-án (vasárnap) délután 3—5-ig díjtalanul megtekinthető.

Szerelmi dráma. Ölyvedi Ferenc budapesti illetőségű harmincegy éves, nőtlen pincéert a múlt évben kivételes katonai szolgálatra hívták be a komáromi vartüzérséghez s ott szolgált öt hónapig. Mikor kiszabadult, Szabadkára ment s villamos kalauz akart lenni, de nem lehetett, mert nem volt kauciója. Egy távoli rokonánál, Kiss Olivér máv. kalauznál lakott házbérbén. Kiss ekkor azt tanácsolta neki, hogy menjen pincérnek. Ez meg is történt és Grosz Adolf vasuti vendéglőjében kapott alkalmazást. Ölyvedi néhány hét előtt egy szép fiatal leánnyal ment ki a vendéglőbe és a leányt mint menyasszonyát mutatta be, aki Sándor András zombori kőfaragó leánya: Sándor Mária volt. A leány nem akart Ölyvediehez férjhez menni és azt mondta neki:

— Mi nem leszünk egy pár soha!

— Nem?! Hát majd leszünk a halálban — válaszolta Ölyvedi, s ezzel egymásután háromszor rálőtt a leányra. A leányt azonnal megoperálták s valószínűleg fel fog gyógyulni. Ölyvedi a következő pillanatban halántékon lötte magát és azonnal meghalt.

Autószerencsétlenség. Deutsch Ella a milliomos Deutsch Herman leánya hintón Zentáról a szomszédos Csóka községbe hajtatott. Egy utcakanyarulatnál szembe jött vele a csókai nagybirtokos: Lederer automobilja, mitől a lovak megbokrosodtak. A leány látva a veszedelmet, a hintóból ki akart ugrani, hogy meneküljön az összeütközés elől, de oly szerencsétlenül ugrott, hogy az autókerekei alá került, melyek mindkét lábát levágták.

Gyilkos fiu. A esurogi vasuti állomáson két fiu egy csomag miatt, melyért négy fillért ígérték, hogy bevigyük a községbe, összevesztett, úgy, hogy Dražits Novák tizenkétéves fiu bieskát rántott és oldalba szurta Périy Száva ugyancsak tizenkétéves Márkó nevű fiát. Ez otthon nem merde elmondani a vele történt esetet, de rosszul lett, orvost hívtak hozzá, ki vérmérgözést állapított meg, de már segíteni nem lehetett rajta és a fiu éjjel belehalt sebeibe. A szülőknek ez egyetlen gyermekük volt.

Allatbiztosító szövetkezet

Csonoplyán. A csonoplyai községi gazdakör és a két tejszövetkezet erkölcsi támogatásával június hó 1-én a kölcsönös állatbiztosító társaság mint szövetkezet bácskai 7-ik fiókja alakult meg Csonoplyán. Az állatbiztosító szövetkezetet Miklós József központi állatorvos, a Bácsbodrog vármegyei gazdasági egyesületet Inhoff József egyesületi titkár képviselte. Meg lettek választva: elnökké Spreier József tejszövetkezeti elnök, igazgatókká: Patacsics Dániel községi jegyző, Kopping Ferenc gazdaköri elnök, felügyelő bizottsági tagokká: Dobi János Kemmer Péter, Danninger Boldizsár, Kopping Jakab, Lengyel András, Juhász Vince. Választmányi tagokká: Pelczer Keresztély, Hegyes György, Pálty Lőrinc, Piller Kristóf ilj, Spreier György, Szeitő Sebestyén. Ügyvezető igazgatóvá: Schieber István tanító.

Öngyilkos huszárörmester.

Szabadkán a zentai uton lévő honvédszázad laktanyájában a legénységi szobában a napokban hatalmas revolverdurranás verte föl a kaszárnya esendjét. Péter Pál 31 éves kishegyesi illetőségű huszárörmester szolgálati revolveréből egy golyót röpített a halántékába, mely azonban nem okozott rögtöni halált. A törzsorvos rögtön megjelent a laktanyában és kezdte az örmester sebeit bekötözgetni, de még be sem végezhette a kötést, mert Péter Pál a kezei közt meghalt. Öngyilkosságának oka állítólag a sok adóssága volt, melyért hitelezői nagyon szorongatták.

Sikkasztás.

Szurducski Szevén nádáljai lakos megbizta Starceev Lázár ottani lakost, hogy vegyen a részére két ökröt és átadott neki 760 koronát. Starceev elutazott a vásárra, de ökröket nem vett. Törökbecsén betért egy kocsimába, hol az egész pénzt elkártyázta, hogy bűnét eltakarja, hazament Nádáljára, elvezette Szurducski két ökrét és hamis járatokkal eladta. Így kettős bünt követte el egyszerre. Károsult a csendőrségnek tett jelentést és a bűnös sikkasztás és lopás miatt a bíróság elé került.

Zavargások egy temetésén.

Baján néhány nap előtt egy cigányleányt temettek. A temetéshez kivonult egy cigánybanda is és a koporsó után haladva játszóttak. Amikor a gyászmenet a temetőhöz ért, a lelkész kijelentette, hogy a halottak csendes birodalmába nem enged be cigányzenekart. Ha muzsikálni akarnak, azt a sírkert kapuján kívül tehetik meg. Lett erre nagy ribillió a cigányok közt. Kolompár Ferencné cigányasszony durván rátámadt a papra és gyalázó szavakkal követelte, hogy engedje be a bandát a temetőbe. A pap azonban nem engedte a holtak nyugalomát megzavarni. A cigányasszony tovább szitkozódott, végre csendőrök jöttek és a durva némbert ártalmatlanná tették, s vallás elleni kihágásért feljelentették.

Igazságot keresett.

Jónás György zentai tornyosi lakos egy kocsimában teleszítva magát pálinkával, azután maga mellé vette Brasnyó István nevű komáját s fölment a zentai járásbíróshoz igazságot követelni egy beadott ügyében. Ahelyett, hogy bekopogtatott volna az ajtón valamelyik szobába, hát mindjárt a folyosón elkezdett torkaszakadtából káromkodni és a járásbírószemélyzetet a legválogatottabb szavakkal illette és vonta kérdőre, hogy mi lesz az ügyével? Reeskó irodatiszt csendre intette az atyafit, aki dühében ezért egy székkel akarta őt leütni. Az irodatiszt azonban ügyesen kikerülte a sujtást és úgy hasbalökte a garázdálkodó atyafit, hogy nyomban elterült a folyosón. A csendőrség a bepálinkázott atyafit elvitte a dutyiba.

Félholtravert sárkányeregető.

Vukovics Pál szabadkai bunyevác legény sárkányt bocsajtott föl, melynek végére petróleumba mártott kanócot helyezelt és felgyújtotta. A sárkány magasan röpködött az utcák nádfedeles házai fölött. Ez a lakosságot rémületbe ejtette, mert attól tartottak, hogy a sárkány lecsik és meggyújtja a nádfedeles házak valamelyikét. Nekimentek Vukovicsnak és félholtra verték. Életveszélyes sebével a mentők a kórházba szállították.

TÉRZENE. Az Erzsébet-ligetben szombaton fél 6-tól térzene.

Elfogott pénzhamisítók. Arloff Péter világtalan nyomorék megjelent a szablyai csendőrségen és feljelentette Varga Bálintot és Protin Rózsát, akik nála albérletben laknak és a házbért — visszaélve vakságával — hamis ötkoronásokkal fizették ki neki. A csendőrség a feljelentés folytán házkutatást tartott a gyanúsítottaknál, ami meglepő eredménnyel járt, mert egész berendezést találtak itt a csendőrök, mit azonnal lefoglaltak és elkobozták a nagymennyiségű hamis ötkoronást is, a két pénzhamisítót pedig átkísérték a járásbíróhoz, hol őrizetbe vették őket.

Verekedés. Sele Lajos zentai bérkocsis és Molnár Lajos Garai zentai lisztkereskedő szolgálja valami régebbi haragból kifolyólag összeverekedtek és egymást agyafőbe ütlegelték. A csendőrség feljelentette őket.

Lovak a vendéglőben. Zentán Mihajlovits Zórka fehérneműszittitónál fölrobbant négy kiló benzín. A tűzoltóság vágatva száguldott a helyszínére, de a városháza építkezése folytán a tűzoltók kénytelenek voltak Kreutle Pál vendéglője felé kerülni. A tér sarkán lévő éles kanyarulatnál a gyors mozgásban lévő lovak nem bírták hirtelen elfordulni s így berohantak a vendéglő termébe, ahol éppen a vendéglősné tartózkodott. A lovak fellökték az asszonyt, aki a lovak patái alá került. A vaspaták felhasították és letiporták a lábafejét, azonfelül a térdén, fején és derekán is többféle zuzódást szenvedett és a nagy ijedtség folytán rögtön az idegbetegség jelei mutatkoztak rajta.

Elütötte a mozdony. Ujvidéken a pályaudvaron a tolató mozdony véletlenül elütötte Krieger Ferenc 62 éves pályamunkást, aki azonnal meghalt. Az öreg ember a sinek között foglalatokodott és nem vette észre a közeledő mozdonyt. A mozdonyvezető észrevette és lassította a vonat menetét, de megállítani a vonatot már nem sikerült és Krieger a vonat alá került.

A kubikos halálának titka. A zentai országos vásáron Novoszel Pál zentai bocskoros mestertől ellopott valaki néhány pár bocskort. A lopással Füleki Lőrinc hatvanéves zentai kubikost gyanúsították, akit Kukla János és Malagurszky Márk polgári ruhás rendőrök bekísérték a rendőrségre. Két nap múlva kiszabadult és meghalt. A halottkém gyarus sérüléseket talált Fülekin, akit az ügyészség felboncoltatott. Tanúk jelentkeztek, akik azt vallották, hogy ők látták, mikor a detektívek meggyabottal ütötték Fülekit. A rendőrtanúk viszont mentő vallomást tettek. A boneyegyzőkönyv szerint Füleki előrehaladott tüdővészben szenvedett, de a tettesek részéről ért bántalmazások feltétlenül sietteték a halálát. Az ügyészség a két polgári rendőrt csak súlyos testi sértéssel vádolta. A szabaddai kir. törvényszék vádta náca a napokban tárgyalta a terhelteknek a vádirat ellen beadott kifogásait s azok elutasításával vád alá helyezte a titkos rendőröket.

Összetört sátor. Hárdel Mária zentai rőfőskereskedő otthagya néhány pillanatra a sátorát és elment vizet inni egy kúthoz. Ezen idő alatt Gyurgyev Mladen zentai ember kocsijával a lovak neki szaladtak a sátornak és azt összetörték. A csendőrség a vigyázatlan gazdát feljelentette.

Művészet — Irodalom.

Schön Adolf könyvkereskedésében Zomborban (telefon 161.) kaphatók az e héten megjelent következő könyvujdonságok:

Bródy, Husevők. 3-50 K.

Fenerő, A Caesarok hitvesei. 3 K.

Igazságügyi Közlöny, Iratminták I. 15 K.

Kempelen, Magyar nemes családok. VI. kötet. 20 K.

Dr. Kováts, Törvényeik, Egyes igazságügyi szerv. eljárásról. 1-60 K.

Krammer, Köbttábla a mellényzsebben. 3 K.

Krammer, Faköböző és árszám. 5 K.
Dr. Kiss, Tájékoztató a tanítói illetmény. 1 K.

Lénárd, Dhammó II. 9 K.

Magyar polgári törvénykönyv tervezete. II. szöveg. 5 K.

Szaboleska, Rokokó. 2 K.

Szepesi, Az idő. 1 K.

Török magyarkák. Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, a Jó Pajtás legújabb, június 1-i számában mindjárt befogadja a magyar gyermekek közé a legújabb magyar országgrésznek, Ada Kalének török gyermekeit: egy igen kedves képet s cikket közöl róluk. Ugyanebbe a számba verset írtak Ábrányi Emil és Feleki Sándor, elbeszélést P. Ábrahám Ernő, Sebők Zsigmond és Rákosi Viktor folytatják regényeiket, Elek nagyapó kedves mesét mond, Zsiga bácsi mulattató mokát. A rejtvények, szerkeztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát. A „Jó Pajtás“-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás“ kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

A „Vasárnapi Ujság“ június 1-i számának két szencziója: az Erzsébet-szobor pályaművei és a német császár leányának esküvője, — mind a kettőről pompás képfelvételeket közöl a lap. Bér Dezső rajzai a Lukács—Désy pör tárgyalását mutatják be. Arany János egy eddig kiadatlan areképét Oláh Gábor mutatja be. A többi képek az új honvéd főparancsnok hivatalba lépését, a szolnoki művésztelép jubileumát, a tátra adriai automobil turautat stb. mutatják be. Szépirodalmi olvasmányok: Krudy Gyula novellája, Juhász Gyula verse, Kvassay Ede regénye, egy érdekes francia regény. Egyéb közlemények: a nemzetközi kiadói kongresszus Budapesten, régi magyar kiadók képeivel s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. — A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 5 kor., a „Világkrónika“-val együtt 6 kor. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“ a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

HIRDETÉSEK.

Az orvosok ajánlják.

Ha elégtelen, vagy helytelen táplálkozás folytán, vagy pedig más okból is a gyermekek fejlődése nem kielégítő, egy erősítő szer sem érdemel oly bizalmat, mint a Scott féle esukamájolaj Emulsió, amely a csontok képződésére és megerősítésére és a testi erő növelésére kitünően bevált. Az alkotórészeit képező tápláló anyagok elősegítik erős, egyenes csontok képződését és annyira támogatják az egész fejlődést, hogy a gyermekek csakhamar élénken és vidáman ugrálnak. A gyermekeknek izlik a Scott féle Emulsió; élvezettel szedik az édes, sűrű keveréket. A

SCOTT-féle Emulsió

amely közel 40 éve minden országban meghonosodott, számos orvos ajánlja, mert minden tekintetben mintaszerű, megbízható és hatásos készítménynek ismerik.

12—2
Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszerárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű belyeget küld Scott és Bowne G.m.b.H. címére Wien, VII., akkor egy gyógyszerár útján próbaadagot küldünk.

2985/1913.

Pályázati hirdelmény.

A bácsalmási járáshoz tartozó Katymár községben elhalálozás folytán üresedésben lévő községi orvosi állásra **f. évi június hó 30-iki** határidővel pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni kívánó orvostudorokat, hogy az 1908. XXXVIII. t. c. 7. §-a értelmében felszerelt kérvényeiket fenti határidőig annál is inkább nyujtsák be, mert az elkésletten érkezett kérvényeket tekintetbe venni nem fogom.

Ezen állás javadalmazása a következő:

1. Évi 1600 korona fizetés és a nyugdíjba beszámítandó 200 korona ötödéves korpótlék és ameddig a község megfelelő orvosi lakot nem épít, évi 700 korona lakáspénz.

2. A szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak.

A német és bunyevác nyelv bírása kívánatos.

A választás megtartása iránt utólag fogok intézkedni.

Bácsalmás, 1913. május 28.

K O L L E R,

főszolgabíró.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

1202 szám 1913

Árverési hirdelmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. járásbíró 1913. évi Sp. III. 161. számú végzése következtében dr. Bruck Armin zombori ügyvéd által képviselt Homerli József pécsi cég javára 569 korona 34 fill s járuléka erejéig 1913. évi március hó 27 én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1400 koronára beesült következő ingóságok, u. m.: gépek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1913. évi Pk. 672 sz. végzése folytán 569 kor. 34 fill. tőkekövetelés. ennek 1913. évi január hó 25. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 103 kor. 30 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban Rákóczi-ut leendő eszközölésére 1913. évi június hó 16-ik napjának d. u. 4^{1/2} óráig határidőül kitűztem és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek beesáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1913. évi május hó 31-én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

2701/1913. sz.

Pályázati hirdetmény.

Bács Bodrog vármegye zombori járásához tartozó s mintegy 3100 léleknyi nagyrészt magyar, kevés német-nyelvi lakossal bíró Bácsgyulafalva nagyközségben megüresedett községi orvosi állásra ezennel pályázatot nyitok s felhívom ez állást elnyerni óhajtókat, hogy az 1883. évi I. t. c. 9. § a, illetőleg 1876. XIV. t. c. 143. § a értelmében felszerelt és eddigi működésüket igazoló hatósági bizonyítványokkal felszerelt kérvényüket hozzám **f. évi június hó 30-ik napjának déli 12 órájáig** nyujtsák be.

Az állás javadalmazása:

1. Az állampénztárból évi 1600 korona törzsfizetés;
2. törvényszerű korpótlék;
3. a községtől 800 négyzetölőn épült szabadlakás kerttel;
4. a községtől évi 800 korona a halottkemi díjak megváltásaképen;
5. a szegények gyógykezeléséért a községtől az állás elfoglalástól számított második évben 200 kor., a 3-ik évben 400 korona, a 4-ik évben 600 korona, az 5-ik s az ezt követő években 800—800 korona.

Az 5. pont alatti fizetésre vonatkozó képviselőtestületi határozat törvényhatósági jóváhagyás alatt áll.

6. Kézi gyógytár tartására, mely engedélyért a megválasztott orvosnak folyamodnia kell.

Zombor, 1913. május hó 30.

T Á R C Z A Y,
főszolgabíró.

1001 szám. 1913.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti IV. ker. járásbírósa 1912. évi Sp. V. 1416. számú végzése következtében dr. Káldor Imre budapesti ügyvéd által képviselt Monostery és Kuzmik javára 678 korona s járulékaik erejéig 1912. évi december hó 16 án fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3010 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak és hintók nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbírósa 1912. évi V. 1634/2. sz. végzése folytán 328 kor. hát. tőkekövetelés, ennek 1912. évi augusztus hó 2 ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 150 kor. 72 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban adós lakásán leendő eszközölésére 1913. évi június hó 20-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1913. évi május hó 31-én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.**Halló! Halló!**

Telefonszám 29. A P A T I N.

LINDENMAYER JÁNOS

„Schäffer-szálló“

Az Apatinba

kirándulóknak

szállodám kelle-

mes kerthelyisé-

gében bármikor

jó halpaprikás

valamint egyéb

kitűnő ételek

és italok

jutányos áron

kiszolgáltatnak.

Minden vasárnap és ünnepnapon az apatini cigányzenekar hangversenyez. A kirándulók szíves pártfogását kérve maradtam

teljes tisztelettel:

LINDENMAYER JÁNOS

SCHÄFFER-SZÁLLÓ bérlelője.

Eladó házhelyek.

A Thököli-ut kertvárosrészben **55 darab** különböző nagyságu házhely olcsón és kedvező fizetési feltételek mellett **eladó.**

Bővebbet a tulajdonos **Benya Antal, Kalap-utca 31.**

Eladó szőlő nyaralóval.

A Bezdáni-uton egy szép lakóházzal, nemes faju

gyümölcsösseel, egy jól jövedelmező szőlő eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

ÜZLETÁTHELYEZÉS!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy

Varrógép és kerékpár

üzletemet megnagyobbítva a **Szent János-utca 8. sz. házba** (leányiskola, illetve zárda mellett) helyeztem át. Állandó elveim, hogy a közönséget mindig lelkiismeretesen kiszolgáljam; mindezt szakismeretem folytán tehetem, mert a legjobb gyárakkal állok állandó összeköttetésben. Különösen kiemelem, hogy csakis nálam szerezhetők be a világhírű

„**PFÄFF**“ varrógépek. Ugy ipari, mint családi haszná-

latra e varrógépek, minőség és tartósság tekintetében, első helyen állanak.

Nagy mechanikai gépműhelyemben

varrógép, írógép, számológép, kerékpár, gramophon és minden e szakmához tartozó gépek javítását szavatosság mellett eszközölöm. A nagyérdemű közönség pártfogását továbbra is kérvem, vagyok

kitűnő tisztelettel **TURY JÁNOS,**
mechanikus.

10-9

1226. szám. 1913.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy az újvidéki kir. járásbíró 1913. évi Sp. I. 98. számú végzése következtében dr. Ozeisel Lajos zombori ügyvéd által képviselt Kovács Bálint javára 302 kor 20 fill. s járuléka erejéig 1913. évi május hó 7-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 850 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: üzlet berendezés és kassza nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1913. évi V. 741. sz. végzése folytán 302 kor. 20 fill. tőkekövetelés, ennek 1912. évi július hó 12-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 78 kor. 98 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Bezdánban adós lakásán leendő eszközésére 1913. évi június hó 16-ik napjának délelőtti 10¹/₂ órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el tognak adatni.

Zombor, 1913. évi május hó 31-én.

Styrum Mór.
kir. bir. végrehajtó.

659/kg. 1913. szám.

Vadászat bérleti hirdetés.

Sztapár község határának, vagyis 13688 kat. holdnyi területén, az 1883. évi XX. t. c. 3. §-a értelmében 1913. évi augusztus hó 15-től 1919. évi augusztus hó 14-ig bezárólag terjedő 6 év alatt gyakorolható vadászati jog **f. évi június hó 21-én délelőtt 9 órakor** a község házában tartandó nyilvános szóbeli árverésen bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a jegyzői irodában mindenkor megtekinthetők.

Sztapár, 1913. május hó 26-án.

Millits Szvetozár, Tomity Gyura,
közs. jegyző. 3-3 közs. bíró.

1552/1913. szám.

Vadászat bérbeadási hirdetés.

Madaras község határának, vagyis 9300 kat. holdnyi területén az 1883. évi XX. t. c. 3. §-a értelmében 1913. évi augusztus hó 15-étől 1919. évi augusztus hó 14-ig bezárólag terjedő 6 év alatt gyakorolható vadászati jog **f. évi június hó 20-ik napján délelőtt 9 órakor** a község háza tanácstermében megtartandó nyilvános szóbeli árverésen bérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 200 korona, mely összegnek 10%-a bántépénzül leteendő.

Az árverési feltételek a jegyzői irodában mindenkor megtekinthetők.

Madaras, 1913. május 31.

Vidakovits Balázs, Varga Ádám,
jegyző. 2-1 bíró.

1204. szám. 1913

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a jostadtai es. kir. járásbíró 1913. évi C. V. 155 számú végzése következtében dr. Rapp András zombori ügyvéd által képviselt Heinrich Langfelder javára 889 korona 22 fillér s járuléka erejéig 1913. évi április hó 21-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1150 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1913. évi Pk. 47. sz. végzése folytán 889 korona 22 fillér tőkekövetelés, ennek a lejáratától járó 5% kamatai, 1/4% váltódíj es eddig összesen 65 kor 40 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban adós lakásán leendő eszközésére 1913. évi június hó 19-ik napjának délutáni 4¹/₂ órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el tognak adatni.

Zombor, 1913. évi május hó 31-én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

Bácsmegeye első cipőraktára **Holländer József** Kossuth Lajos-utca 2. Alapított 1873. évben. Ajánlja óriási raktárát legjobb minőségű férfi-, női- és gyermekecipőkben és papucsokban. Hazai, kobrai és külföldi gyártmányokban.

Gergurov **György** fűszer, csemege, bor, tea, rum, ásványviz- és festék-kereskedése Zomborban, Szentháromság-tér és Basa-utca sarkán (a volt Tarczay-féle emeletes házban). Szolid árak! Pontos kiszolgálás!

Ha jól és olcsón akar vásárolni, keresse fel a **Klein Vilmos és Társa cég** üzletét (Kossuth Lajos-utca 1. sz.), hol mindenféle rövid-, szövött-, bőr- és acélárut nagy választékban jutányosan kaphat. 50-13

Scherer **M.** megnagyobbított és kibővített nagy butor-, üveg- és porcellán-raktára, Kossuth Lajos-utca. Nagy választék uri ebédlő- és hálószoba berendezésekben. Kárpított butorjavítás, képerkeztetés és üvegezés elfogadatik.

Sirkövek, továbbá mindennemű kőfaragó és márványmunkák szakszerű készítését vállal **ifj. Stempel Samu** kőfaragó Zombor, Rákóczi-ut 41. sz. — Nagy raktár kész sír-emlékek és butor-márványlapokban. Márvány-fürészés és csiszolás.

Virágkoszorúk és csokrok, virágkosarak stb. a legmodernebbül és legolcsóbban készít **Goeser Antal** Rákóczi-ut 42. szám. — Telefonszám 129. — Diszoklevéllel kitüntette.

Van szerencsém

a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy **Apatinban** a vasutállomással szemben az **„Arany ponty”-hoz** címzett vendéglőmet megnyitottam, ahol bármikor a legrövidebb idő alatt kitűnő

halpaprikás

kapható. Kérem az eddigi régi vendéglőmben tanusított szives bizalmat és látogatást. :: ::
:: :: Teljes tisztelettel

Klemm Máttyás,

vendéglős.

4-2

Nyomatott Bittermann Nándor és Fia cég könyvnyomdájában Zomborban.

KEIL-LAKK

„Keil-Lakk“-nál jobb máz nincsen
Asszony mondja: ez a kincsem!
A padló úgy fénylik tőle
Nem is kell sok máz belőle;
Kevés munka, semmi kín,
Barna, vagy porszürke szín,
Figyelmet csak arra tegyen,
Hogy az mindig „Keil-Lakk“ legyen!
Ajtó, mosdó, ablakpárkány
Oly fehér lesz mint a márvány,

Ha fehér „Keil-Lakk“-ot veszünk,
S vele mindent jól befestünk.
Konyhabútor, asztal, szék,
Itt van „Keil-Lakk“ azurkók,
Kerti butort fessünk zoldre,
Gyermekeknek öröme.
„Keil-Lakk“-ból van minden szín,
Kék, piros, zöld-rozmarin.
Szóval: ház vagy nyárilak,
Mindig legyen ott „Keil-Lakk“!

Mindenkori kaphatók: 8-8

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

Bács: Resch József.
Hódság: Rausch Ede.
Kula: Réesei Miksa.
Szépliget: Jakovacz András.

Szabadka: Wachsmann Jenő és Tsa.
Titel: Nonnenmacher Endre.
Ujverbász: Seidl Nándor és fia.
Zsablya: Fischer Mayer.

Kiadótlajdonos: Bittermann Nándor és Fia cég.